

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het Ministerie van Economische Zaken te Den Haag (thans vallend onder de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

Datum: 17 februari 2011

Rapportnummer: 2011/055

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Ministerie van Economische Zaken onvoldoende actie onderneemt om ervoor te zorgen dat hij als bewoner van een vakantiewoning vrije keuze van energieleverancier heeft.

Feiten

1. Inleiding

Vanaf 1 juli 2007 hebben afnemers op grond van Europese regelgeving recht op vrije keuze van energieleverancier.

Verzoeker heeft een chalet op een vakantiepark. Op dit park is sprake van een particulier netwerk voor de levering van elektriciteit, waardoor verzoeker geen vrije keuze van energielevering heeft.

Verzoeker had zich al eerder, op 4 december 2009, tot de Nationale ombudsman gericht met een klacht over het Ministerie van Economische Zaken (EZ). Deze klacht is destijds niet in onderzoek genomen, omdat er besprekingen gaande waren tussen de eigenaar van het particuliere netwerk van het vakantiepark, een netwerkbeheerder en EZ over de overgang op het vakantiepark naar een vrije keuze van energieleverancier. Hieraan zaten echter nogal wat haken en ogen, aldus EZ. Gelet op de lopende besprekingen ondernam EZ voldoende actie, stelde de Nationale ombudsman op 25 februari 2010 vast. Verzoeker is op 26 mei 2010 teruggekomen op deze kwestie en heeft zijn klacht verduidelijkt op 27 juni 2010. De lopende besprekingen met alle partijen over het elektriciteitsnet op het recreatiepark hadden tot dan toe geen resultaat, aldus verzoeker. Vervolgens is de Nationale ombudsman op 17 augustus 2010 een onderzoek gestart.

Verzoeker heeft aangegeven dat hij door het uitblijven van vrije keuze van energieleveranciers nadeel ondervindt omdat de thans gebruikte energiemeters niet juist functioneren.

2. Visie minister

Sinds 1998 bepaalt de Elektriciteitswet dat de eigenaar van een netwerk een netwerkbeheerder moet aanwijzen. Als de eigenaar dit niet uit zichzelf doet, wijst de minister van EZ (thans de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, EL&I) een netwerkbeheerder aan. Die bepaling in de wet is echter nooit toegepast. Eigenaren van een klein netwerk kunnen een ontheffing aanvragen van die plicht. Slechts een beperkt aantal recreatieparken heeft zo'n ontheffing aangevraagd. Voor de overige kleine netten is een gedoogsituatie ontstaan.

Er is momenteel een wetswijziging in voorbereiding om aan de Europese regelgeving te kunnen voldoen, onder meer wat betreft de vrije keuze van energieleverancier op vakantieparken. Deze wetswijziging moest op 4 februari 2011 nog naar de Tweede en Eerste kamer voor behandeling worden gezonden. De betreffende wetswijziging moet op grond van de zogenaamde derde elektriciteitsrichtlijn uiterlijk op 3 maart 2011 worden aangepast. Die wetswijziging zou een overgangstermijn kunnen bevatten voor eigenaren van kleine netten om aan bepaalde verplichtingen te voldoen, onder meer in verband met technische aanpassingen aan het net. Ter voorbereiding op die wetswijziging is er overleg met onder meer de Recron (de brancheorganisatie voor recreatieve bedrijven) en Netbeheer Nederland (de brancheorganisatie die de publieke netwerkbeheerders vertegenwoordigt).

De vertegenwoordiger van verzoeker, die namens hem het overleg voert met EZ, is van bovenstaande ontwikkelingen op de hoogte gebracht. Ook is met de vertegenwoordiger van verzoeker afgesproken dat EZ probeert door middel van onderhandelingen de klacht van verzoeker op te lossen. Uit deze onderhandelingen is gekomen dat de eigenaar van het net op het recreatiepark zijn net wil overdragen aan de regionale publieke netbeheerder. Wanneer die overdracht heeft plaatsgevonden, dient die netwerkbeheerder aan de wettelijke verplichtingen inzake geijkte meters, tariefregulering en derdentoeegang te voldoen. Momenteel is er echter nog geen overeenstemming tussen de eigenaar van het recreatiepark en de publieke netwerkbeheerder over de overnamesom. Om deze patstelling te doorbreken, is het de bedoeling om in de komende wetswijziging nadere regels op te nemen over de waardebeoordeling van een net en daarop vooruitlopend een overleg te starten met de eigenaar van het recreatiepark en de netwerkbeheerder. Op die manier kunnen de belangen van verzoeker zo tijdig mogelijk worden gediend. De Energiekamer, onderdeel van de Nederlandse mededingingsautoriteit (NMa), zal betrokken worden bij de gesprekken vanuit zijn rol als onafhankelijke toezichthouder van de energiemarkt. Langs deze weg hoopt EZ een oplossing te bereiken, ook ten aanzien van de plaatsing van geijkte meters. Dit overleg is inmiddels opgestart. Naar verwachting zal het geen eenvoudig proces zijn.

EZ heeft er begrip voor dat verzoeker niet gelukkig is met de huidige gedoogsituatie. Nu er vanuit EZ wordt geprobeerd verandering te bewerkstelligen middels een wetswijziging en overleg met betrokkenen, acht EZ de klacht echter niet gegrond. Wel had aan verzoeker mogelijk een duidelijker uitleg kunnen worden gegeven over wat er speelt en waarom dit zo lang duurt. Verzoeker mag van EZ verwachten dat met de implementatie van het derde pakket energiemaatregelen een einde wordt gemaakt aan de situatie, dat hij als bewoner van een recreatiepark geen vrije keuze van energie heeft. Op circa 275 recreatieparken als dat van verzoeker is een vergelijkbare situatie. Mede omdat de situatie van verzoeker niet op zichzelf staat, wordt door middel van een wetswijziging die voortvloeit uit de implementatie van het derde pakket energiemaatregelen gewerkt aan een oplossing. Die oplossing zou een overgangperiode kunnen bevatten, mogelijk ook wat betreft de vrije

energiekeuze op een vakantiepark.

3. Visie verzoeker

Verzoeker kocht zijn recreatiewoning in 2002. Na procedures is vastgesteld dat zijn recreatiewoning onder de Wet waardering onroerende zaken (Woz) valt. Als eigenaar van die woning heeft hij op grond van de regelgeving recht op vrije keuze van energie. Die keuze heeft hij in de praktijk echter tot nu toe niet. Het is ook een probleem voor hem dat er energiemeters worden gebruikt, die volgens hem niet juist zijn. Hierdoor betalen de eigenaren van de recreatiewoningen te veel voor hun energie, aldus verzoeker. Verzoeker vindt het niet juist dat EZ nooit een netwerkbeheerder heeft aangewezen voor het netwerk op zijn vakantiepark en nu al zo lang de situatie laat bestaan dat hij geen vrije keus van energie heeft. Sinds zijn recreatiewoning onder de Woz valt heeft hij er veel verplichtingen bij gekregen, maar EZ kan er tot nu toe niet voor zorgen dat hij zijn recht op vrije keuze van energie kan uitoefenen.

Oordeel

1. In dit onderzoek zijn de volgende behoorlijkheidsvereisten van belang. Het vereiste van rechtszekerheid, dat onder meer inhoudt dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens overheidsinstanties door die overheidsinstanties worden gehonoreerd, en het vereiste van voortvarendheid, dat inhoudt dat overheidsinstanties slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Deze vereisten brengen met zich mee dat burgers erop mogen vertrouwen dat een overheidsinstantie er met voortvarendheid zorg voor draagt dat zij een (Europees) wettelijk recht uit kunnen oefenen.

2. Verzoeker klaagt erover dat het Ministerie van Economische Zaken onvoldoende actie onderneemt om ervoor te zorgen dat hij als bewoner van een vakantiewoning vrije keuze van energieleverancier heeft.

3. Uit de reactie van EZ blijkt dat EZ (thans EL&I) stappen neemt op het gebied van nationale wetgeving om aan de Europese regelgeving te voldoen. Ook heeft EZ geprobeerd om tot een oplossing te komen voor de situatie van verzoeker, door gesprekken te starten met de betrokken partijen over de overname van het netwerk op het vakantiepark aan een netwerkbeheerder. Die overname liep vast, omdat er geen overeenstemming kon worden bereikt over de overnameprijs. Daarom wil EZ in de komende wetswijziging nadere regels opnemen over de waardebeoordeling van een net. Daarop vooruitlopend is een overleg gestart met partijen. Op die manier kunnen de belangen van verzoeker zo tijdig mogelijk worden gediend, aldus EZ.

4. Vanaf 1 juli 2007 dient verzoeker op grond van Europese regelgeving recht op vrije keuze van energieleverancier te hebben (zie Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad, van 13 juli 2009, betreffende gemeenschappelijke regels voor de

interne markt van elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG). Tot nu toe heeft hij van dat recht, als bewoner van een recreatiewoning, geen gebruik kunnen maken, ondanks het feit dat hij dit punt vele malen bij EZ aan de orde gesteld. De Nationale ombudsman acht dit voor verzoeker frustrerend. Het is aan EZ om actie te ondernemen om de situatie te verbeteren. In het verleden is dat kennelijk onvoldoende gebeurd. EZ onderneemt thans zowel actie op het gebied van het invoeren van nieuwe regelgeving als in verzoekers individuele belang, om de kwestie zo spoedig mogelijk te kunnen oplossen. Dat is een goede zaak, feit blijft echter dat EZ er eerder zorg voor had moeten dragen dat verzoeker zijn recht op vrije keuze van energieleverancier had kunnen uitoefenen. Verzoeker mag er op vertrouwen dat hij dat recht kan uitoefenen. Duidelijk is dat het EL&I niet zal lukken om tijdig (op 3 maart 2011) te voldoen aan de derde elektriciteitsrichtlijn nu de betreffende wetswijziging op 4 februari 2011 nog niet was behandeld in de Tweede en

Eerste Kamer. Gelet op bovenstaande handelt EZ daarom in strijd met het rechts-zekerheidsvereiste en het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

Verzoekers klacht over het Ministerie van Economische Zaken is gegrond wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid en het vereiste van voortvarendheid.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie werkt aan een wetswijziging op korte termijn, die naar verwachting een handvat zal bieden om de kwestie op te lossen en dat het ministerie vooruitlopend daarop al besprekingen is gestart met partijen.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

2010.08124

de Nationale ombudsman